

РЕШЕНИЕ

№ 7221

гр. София, 24.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 71 състав,
в публично заседание на 25.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мирослава Йорданова-Великова

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **8112** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по искова молба на Н. Д. Н., ЕГН: [ЕГН], с адрес [населено място], п.к. 1806, [населено място], [улица], срещу Решение № 1040-21-457 от 26.07.2023 г. на директора на Териториално поделение на Национален осигурителен институт /ТП на НОИ/- С., с което е оставена без уважение жалбата му срещу Разпореждане № 212-00-7184-5 от 17.05.2023 г. на ръководителя на осигуряването за безработица и разпореждане.

В жалбата са наведени доводи, че решението и потвърденото с него разпореждане са издадени в противоречие с чл. 35 от АПК, съгласно който актът се издава след изясняване на всички факти и обстоятелства от значение за случая. Твърди, че актовете са издадени в противоречие с материалноправните норми и в несъответствие с целта на закона. Моли съда да отмени оспореното решение като върне преписката за ново произнасяне от административния орган.

Жалбоподателят, редовно призован в о.с.з., не се явява и не се представлява.

Ответникът- Директор на ТП на НОИ- С., редовно призован, представлява се от юрисконсулт А., която изразява становище за неоснователност на жалбата и моли съда да потвърди оспореният административен акт. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи от фактическа страна следното:

От приобщеното по делото Решение № 1040-21-457 от 26.07.2023 г. на директора на ТП на НОИ, става ясно, че със заявление от № 212-00-7184-1/04.12.2017 г. Н. Н. е сезирал административния орган с молба за отпускане на парично обезщетение по чл. 54а от КСО. Съгласно разпореждане № 212-00-7184-3/14.12.2017 г. и предвид представените от Н. Н. документи и налични данни, подавани по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО и във връзка с чл. 54а, ал. 1, чл. 54б, ал. 1 и чл. 54в, ал. 1 КСО, на жалбоподателят било отпуснато парично обезщетение за безработица, считано от 30.10.2017 г. до 29.08.2018 г. в размер на 53.80 лв. дневно.

Следва да се отбележи, че по делото не са представени нито трудов договор с дружеството- осигурител "Метатрен- Георгиев" ЕООД, ЕИК:[ЕИК], нито заповед за прекратяване на трудов договор. Сред документите, приобщени с административната преписка се откриват заповед № 7 / 30.10.2017 г., издадена от дружество „Актон Крип 86“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] за прекратяване на трудов договор № 004/18.10.2016 г., считано от 30.10.2017 г. и служебна бележка от същото дружество, че жалбоподателят е работил на безсрочен трудов договор от 12.10.2015 г. до 30.10.2017 г., когато трудовият му договор е бил прекратен с горепосочената заповед.

В резултат на извършени от органите на Национална агенция по приходите /НАП/, Главна инспекция по труда /ГИТ/ и НОИ проверки е установено, че дружеството "Метатрен- Георгиев" ЕООД не е извършвало търговска/стопанска дейност по смисъла на Търговския закон /ТЗ/ за времето след 01.11.2011 г., която да предполага наемане на лица по трудов договор за осъществяването ѝ. Фактите и обстоятелствата констатирани в хода на проверките са обективирани в Констативен протокол № KB-5-21-01294452/08.02.2023 г. С оглед извършения последващ контрол по разходите на държавното обществено осигуряване /ДОО/ на осигурителя "Метатрен- Георгиев" ЕООД, ЕИК:[ЕИК] на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО са издадени задължителни предписания № ЗД- 21- 01294475/08.02.2023 г. за заличаване на подадените данни за осигурителен стаж и осигурителен доход в регистъра на осигурените лица, в това число и за Н. за периода от 16.03.2012 г. до 31.08.2014 г. В тази връзка с Разпореждане № 212-00-7184-4/17.05.2023 г. на осн. чл. 54ж, ал. 1 от КСО е изменен срока на отпуснатото с разпореждане № 212-00-7184-3/14.12.2017 г. парично обезщетение за безработица. В следствие на това е издадено Разпореждане № 212-00-7184-5/17.05.2023 г. на длъжностно лице на осигуряването за безработица, с което на основание чл. 114, ал. 3 и във вр. с чл. 114, ал. 2, т. 2 от КСО е разпоредено Н. да възстанови добросъвестно полученото парично обезщетение за безработица за периода от 30.06.2018 г. до 29.08.2018 г. в размер на 2313.40 лв. Посоченото разпореждане е оспорено от жалбоподателя с жалба вх. № 1012-21-618-1/21.05.2023 г., в резултат на която е издадено процесното Решение № 1040-21-457 от 26.07.2023 г. на директора на ТП на НОИ.

При така установеното от фактическа страна, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в преклузивния срок по чл. 118, ал. 2 от КСО, от надлежна страна по чл. 118, ал. 1 от КСО и срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което е допустима.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби при издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Разгледана по същество жалбата се явява неоснователна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия съгласно чл. 117 ал. 3 от КСО - директора на ТП на НОИ - С. град. Потвърденото с решението разпореждане също е издадено от компетентен орган - ръководител на осигуряването за безработица в ТП на НОИ-С.. Съгласно чл. 54ж, ал. 1 от КСО това е длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт. В настоящия случай разпорежданията са издадени от ръководител на осигуряването за безработица при ТП на НОИ – С., който е материално и териториално компетентния административен орган съгласно нормата на чл. 54ж, ал. 1 от КСО.

Съгласно разпоредбата на чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО, влязлото в сила разпореждане по ал. 1 за отпускане на обезщетение може да се измени или отмени от органа, който го е издал, когато са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на обезщетението. Съгласно чл. 54л от КСО отпускането, изчисляването, изменянето, отказването, спирането, прекратяването, възобновяването и възстановяването на паричните обезщетения за безработица се извършват въз основа на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 и на данните, декларирани в подадените от лицата документи за отпускане на обезщетенията при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. На следващо място, според приложимата в конкретния случай разпоредба на чл. 54а, ал. 1 от КСО правото на парично обезщетение за безработица възниква за лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд „Безработица“ най- малко 9 месеца през последните 15 месеца преди прекратяване на осигуряването и които имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; нямат отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст или професионална пенсия за ранно пенсиониране и не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по чл. 4 от същия кодекс. Разпоредбата на чл. 54а, ал. 4 от КСО постановява, че ПОБ се изплаща от датата на последното прекратяване на осигуряването, ако заявлението за отпускане на ПОБ е подадено в тримесечен срок от тази дата и лицето се е регистрирало като безработно в Агенцията по заетостта в срок от 7 дни от тази дата. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО,

осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. „Осигурено лице“ (§ 1, ал. 1, т. 3 от ДР на КСО) е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски.

За да потвърди издаденото разпореждане постановено след служебно заличаване на данните за осигурителен стаж и осигурителен доход, подадени за Н. Н. за периода от 30.06.2018 г. до 29.08.2018 г., директорът на ТП на НОИ- С. е възприел доводите на длъжностното лице по ОБ и е приел за безспорно, че жалбоподателят не е имал качеството „осигурено лице“, не отговаря на изискванията на чл. 54а от КСО, поради което изплатеното му обезщетение се явявало недължимо платено.

Прието е, че в случая е налице основание за прилагане на разпоредбата на чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО, съгласно която влязлото в сила разпореждане по ал. 1 може да се измени или отмени от органа, който го е издал, когато са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на парично обезщетение за безработица. Следва да се има предвид, че при заличени данни за осигурителен стаж и осигурителен доход длъжностното лице, осъществяващо ръководството по осигуряването за безработица като административен орган действа при условията на обвързана компетентност и е длъжно да се съобрази с новонастъпилите обстоятелства, във връзка със заличаването на данните и да приложи чл. 54ж, ал. 2, т. 1 от КСО. Целта на тази разпоредба е да се създаде възможност за въвеждане на съответствие между правата, произтичащи от реалното фактическо положение, и последиците, разпоредени с акта за отпускане, изменение, отказване, спиране, възобновяване на обезщетението за безработица, като единствените изисквания са приложените документи или доказателства да са нови и обуславящи правото или параметрите на обезщетението за безработица. Направената промяна задължава ръководителя на осигуряването за безработица да направи нова преценка по правото на ПОБ по подаденото от жалбоподателя заявление за отпускането му.

Тези нови документи или доказателства са били открити именно след извършена проверка от ТП на НОИ С.- град във връзка със заявление, с което жалбоподателят е сезирал административния орган за отпускане на ПОБ по чл. 54а от КСО. От извършените проверки органът е установил, че за жалбоподателя не е възникнало основание за осигуряване при осигурител М.- Г.“ ЕООД. Извършените проверки от НАП и ИА „ГИД“ са отразени в Констативен протокол № KB-5-21-01294452/08.02.2023 г.

В случая, след извършени служебни проверки е преценено от административния орган, че жалбоподателят Н. не е упражнявал трудова дейност, съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 1 от КСО и не се явява осигурено лице по смисъла на закона. Легална дефиниция за понятието „осигурено лице“ е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от КСО (бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.), според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по

чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски; осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

В тази връзка, съдът счита доводите, наведени в жалбата, за неоснователни. Върховният административен съд многократно е постановявал, че от съдържанието на цитираното определение за осигурено лице следва, че едно от условията, на които е необходимо да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО (в този смисъл са решение № 314/2016 г. по а. д. № 3171/2015 г. на ВАС, решение № 211/2016 г. по а. д. № 3681/2015 г. на ВАС, решение № 292/11.01.2017 г. по а. д. № 14312/2015 г. на ВАС, решение № 220/2014 г. по а. д. № 12497/2013 г. на ВАС и други). Следователно наличието на трудов договор само по себе си не е достатъчно, за да възникне осигурително правоотношение с произтичащите от него права на обезщетение, тъй като липсва идентичност между трудовото и осигурителното правоотношение. Наличието на трудово правоотношение обикновено води до възникване на осигурително правоотношение, но не винаги. Изискването на законната разпоредба на КСО, съдържаща определението за „осигурено лице“, е лицето да упражнява трудова дейност. Следователно лицето трябва да има сключен трудов договор и валидно възникнало трудово правоотношение, но и реално да осъществява трудова дейност в рамките на това правоотношение. В този смисъл е напр. и решение № 4901 от 27.04.2020 г. на ВАС по адм. д. № 6817/2019 г.

С оглед резултатите от извършените и подробно изложени в оспореното решение проверки на осигурителя „Метатрен- Георгиев“ ЕООД и предвид установената при същите липса на извършвана дейност от дружеството, респ. трудова дейност от наетите по трудов договор лица – в това число Н. Н., довели до заличаването на данните, подадени по чл. 5, ал. 4 от КСО, е направен обоснован извод, че жалбоподателят не отговаря на първата императивно изискуема предпоставка за възникване правото на обезщетение, т.к. към момента на настъпване на осигурителния риск няма качеството на осигурено лице.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане е законосъобразно, като издадено от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалния закон и с неговата цел. Не са налице твърдените от страна на жалбоподателя съществени процесуални нарушения на административнопроизводствените правила, водещи до ощетяване правата му - в това число не се констатира твърдяното нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК.

При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноски. Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което и на основание чл. 78 ГПК вр. чл. 37 от Закона за правната помощ вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, предвид фактическата и правна

сложност на делото жалбоподателят следва да му заплати юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 71 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба на Н. Д. Н. ЕГН: [ЕГН], с адрес [населено място], п.к. 1806, [населено място], [улица], срещу Решение № 1040-21-457 от 26.07.2023 г. на директора на ТП на НОИ – С.- град, с което е оставена без уважение жалбата му срещу Разпореждане № 212-00-7184-5 от 17.05.2023 г. на ръководителя на осигуряването за безработица и разпореждане.

ОСЪЖДА Н. Д. Н. да заплати на ТП на НОИ – С.- град разноски по делото в размер на 100 /сто/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: